

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la **Tipografia**, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

O nouă dovadă de ungurizare.

Ținta către care se întoarce privilegiile ori-cărui popor e *luminarea, înaintarea în învățatură și civilizațiune*. După această tinde și *trebuie* să tindă întreagă omenimea.

Fiecare popor are datorința de a-și însuși învățatură, prin urmare și guvernul și stăpânirea carea e pusă să dirigă soarta popoarelor dintr-o țară încă e îndatorată a *înlesni* calea înaintării în învățatură și a-și ajuta acele popoare, cari sunt dornice de învățatură.

Așa ar trebui să fie, însă nu e așa!

Sunt guverne, nu vom zice în țeara șerpilor, ci chiar aici în Ungaria, care în loc de a ajuta poporul ca să se poată lumina, îl împiedecă opăcindu-l și silindu-l ca să-și închidă școala, dacă nu vrea să o folosească pentru scopul *politic*, care îi vine la socoteală guvernului.

Noi Românii din Ardeal și Ungaria totdeauna am arătat o mare dragoste față de școală. Încă pe vremurile de ocară, pe vremea iobăgiei, deși eram arupriți și încătușați totuși ne viram cum puteam prin școalele străinilor, pentru a ne adăpa dela izvorul luminos al culturii.

Veni și ștergerea iobăgiei, dar' sosi și *absolutismul*, tot un fel de domnie a puterii. Cât a fost el de amar și cât este el de urgisit, noi Românii, putem zice, că pe aceea vreme mai bine ne simțiam, și mai liberi eram; din săraci ce am fost ne-am întemeiat multime de școale la sate și orașe.

Absolutismul s'a șters și ce a urmat? Un absolutism mai crunt, dar' cu altă numire: *constituționalism* — unguresc.

Constituționalismul acesta însă e nu mai o *nălucă*, căreia nime nu-i crede.

Cum ai și pute să numești constituționalism, dreptate de o potrivă, când stăpânirea nu e cuprinsă de alte îngrijiri, decât de a ne viri *limba ungurească în școalele noastre românești*, școale ridicate și susținute numai din banii *noștri*.

Stăpânirea nu caută la luminarea popoarelor de sub oblăduirea sa, ci ungurizarea e cea dintâiu și cea mai de pe urmă a sa cugetare.

Dovezi? avem destule și mai ales de un timp încoace stăpânirea o spune pe față și fără încungiur, că maghiarizarea naționalităților nemaghiare trebuie să se întâmple, căci altminteri se prăpădește țeara. În 2 Iulie a. c. s'a ținut adunarea *dascălilor ungurești*. Adunarea s'a ținut firește în Budapesta, locul „sfânt” al prăznurilor millenare. La adunare a luat parte și ministrul pentru școale *Wlassics*, vorbind și el. Dela un ministru drept ne-am fi așteptat, ca să spună mulțimii de dascăli ungurești că luminarea școlarilor să le fie scopul de căpetenie și ca pe tinerimea nemaghiară din școalele ungurești să nu o prigonească și să nu o silească a se lăpăda de comoara cea mai scumpă, de limba, de legea și de neamul seu. În locul acestora *Wlassics* le-a spus verde, că înainte de toate trebuie pusă „creșterea copiilor din punct de vedere *național maghiar*”, elle-a spus, că „*ideea de stat unitar maghiar*” e vrednică de a fi băgată în mintea ori-cărui școlar Ungur sau Român, Sârb sau Slovac. Tot așa a vorbit și *Berzeviczy*, un fost secretar de stat în ministerul școalelor, tot așa și *Beöthy Zsolt*, un învățat al Ungurilor.

În chipul acesta voesc ei înaintarea în învățatură! Ei vreau se pună mâna pe școalele nemaghiarilor, pe școalele confesionale, făcându-le mai întâiu școale comunale, mai apoi să le ungurizeze cu totul. Ei cer, ca învățătorii nemaghiari numai așa să fie numiți de învățători, dacă vor vorbi ungurește ca niște *csikóși* și dacă diplomele lor vor fi iscălite și de către „bărbații de încredere” ai stăpânirii ungurești. Ei cer ștergerea școalelor pregătitoare pentru învățători și ridicarea altor școale, se înțelege ungurești.

Cu un cuvânt stăpânirea nu voeste altceva decât ungurizarea deplină în țeara întreagă și la toate popoarele.

Încredințați odată că scopul ei e ungurizarea nu e mirare apoi, că îi și vedem rupându-ne școalele, rind pe rind.

Din școale confesionale, naționale — românești, ei fac școale comunale.

Își vor zice unii: Apoi de ce să nu lăsăm să facă școale comunale, când și așa suntem săraci, și nu putem să plătim pe învățători așa după-cum se

cuvine și după-cum sunt și vrednici de a le fi răsplătită munca.

Aceia care astfel judecă lucrurile, *nu judecă bine*. Nu, pentru-că școalele comunale tot noi Românii le vom susține și apoi le vom susține, dar' nu vom avea dreptul de a ne amesteca în acele școale care la îndemâna stăpânirii vor fi puse. Cărți pentru școlari se vor folosi numai de cele ungurești, stăpânirea se va îngriji de dascăli unguri, ear' dacă și s'ar afla vre-un Român ca să fie dascăl în o atare școală, acela e un vândut, un pierdut din sinul neamului nostru. Inspectorul unguresc de școale va veghia asupra învățătorilor și ca pe o coajă de lămâie îi va arunca pe acei dascăli, cari vor mai avea și oare-care simțăminte naționale.

Așa lucră ei și după spusele ale însuși ministrului *Wlassics* lucrarea aceasta va fi și mai mare, primejdia va crește din ce în ce.

Limba românească va fi ștearsă din școală, copii vor fi lipsiți de cel mai mare drept, de acela de a gusta învățătura în *limba dulce a mamei sale*.

În fața acestor stări de lucruri avem datorința să ne gândim la susținerea școalelor românești, pe care le mai avem.

Cei dela putere și-au spus cuvântul lor: „*Vrem ungurizarea*”, noi încă îl spunem pe al nostru: *Noi nu o vrem, ci vrem susținerea școalelor românești*.

Acum nu ne mai rămâne decât să vedem cum am pute noi să ne apărăm, ce alții ne răpesc.

Dar' despre aceasta în numărul viitor.

Agliardi și Românii. Agliardi, fostul trimis papal la Viena, ear' acum cardinal, care le-a făcut Ungurilor o mulțime de neplăceri, e prieten bun al cauzei noastre. Când a primit decretul de întărire dela Papa, era de față și un fruntaș preot gr.-cat. Agliardi vrând să mulțumească celor cari l-au salutat, a vorbit și despre preoțimea noastră, „*care e săracă în ce privește averea, dar tocmai de aceea luptă cu adevărat duh apostolic lupta creștinismului*”. Așa a vorbit Agliardi despre preoțimea noastră, care bine ar fi când s'ar face și mai vrednică de laudele ce i-se aduc.

Soartea țerănimii noastre.

(em) Au fost aspre legile țerii un gurești înainte de anul 48. Românul era rob, un lucru denimica înaintea nemeșilor, care îl storcean, și îi înghițeau întreg suculelelele.

A sosit însă și anul 1848, poarta prin care am intrat și noi în șirul popoarelor neatirătoare. Am gustat și noi cât am gustat din fericirile libertății popoarelor, însă nu prea multă vreme ni-a fost dat, ca să trăim și noi liberi și aceasta nu din pricina noastră, ci dintr'a acelor, care printr'un joc al sorții au ajuns la cârma treburilor din țeară.

Fărădelegile săvârșite din partea puternicilor cresc într'una și de unde până acum eram dedați a primi lovituri mai mult asupra păturei mai înalte a poporului român, căreia îi zic ei că e „ațitătoare“, astăzi vedem stăpânirea lovind în avutul țeranului român, în moșioara plugarului.

Răpirea asta a moșiei țeranului român stăpânirea ungurească o face în diferite forme.

Ea pune la cale procese așa numite urbariale, prin care păduri și lunci întregi ajung în mâna erarului, ear' bieții țerani sunt siliți să iee lumea în cap sau să se bage slugi, robi la câte un nemeș scăpat, care să ridice pe socoteala acestor procese sau prin comasările pe care el le cere, fără învoirea poporului muncitor. Unde rămân apoi procesele pentru regulări de graniță, și curata înșelare ce se săvârșește cu alcătuirea cărților funduare, când apoi moșii întregi se ciungăresc și se înstrăinează dela adevăratul proprietar!

Aceasta e politica stăpânirii de a lovi pe țerau acolo unde îl doare mai tare, așa după-cum a făcut de pildă la Mehadica, unde au căzut atâtea jertfe.

Eată deci, că astăzi cu toată predicarea libertății, noi Românii stăm mai

râu în privința aceasta, ca înainte de ștergerea iobăgiei.

Plugarului român 'i-se răpește moșioara, ear' și cea puțintică câtă biată îi mai rămâne e silit să o vîndă și o vinde pentru atâtea feluri de dări: dare de pământ, dare de venit, dare de cap, arunc comunal, care în unele părți e și de 90 la sută.

Moșioara vîndută pentru dare mai totdeauna trece în mâinile străinilor, Unguri, Sași, Jidani, cari prin înșelăciuni pun mâna pe averi frumoase și ieftin cumpărate, așa ca ori-ce când se vinde în dobă.

De aici vine apoi, că numărul străinilor așezați printre Români crește din ce în ce, pe când țeranii cei neaoși lipiți pământului, sunt siliți ca să-și iee băta în mână și s'o iee prin cele țeri străine.

Nu e vorbă, îl doare și pe guvernul unguresc de ceva și acel ceva e soartea muncitorului maghiar, pe care vrea să o îmbunătățească, se înțelege tot pe socoteala noastră. Acestora le întemeiază școli, drumuri ferate, spitale, fabrici. Și ca să nu eșim din Ardeal, pildă ne sînt Sécuii, atât de giugiuliți de cătră stăpânire.

De soartea țeranului român însă, durere, aproape pe nime nu-l doare. Și s'ar pute să-și doară pe aceia, care zi de zi hulesc și batjocoresc tot ce-i românesc?

Pe acestia nu 'i-a durut de noi și nici nu îi va dura, căci așa sînt ei făcuți ca să nu aibă durere pentru durerile noastre.

În fața acestor lucruri noi trebuie să ne îngrijim de soartea țeranului român, noi de noi trebuie să ne îngrijim de bunăstarea lui și numai dela noi înșine să o așteptăm.

Cu toții trebuie să punem umărul la croirea unei sorți mai bune a plugarului muncitor.

Advocați, medici, preoți, învățători, cu toții au datorința de a lucra într'acolo,

ca averea țeranului să nu 'i-se răpească, ca să afe isvoare nouă de câștig pentru ușurarea traiului lui și de a nu-l lăsa pradă poftii de avere a dușmanului. Pentru acestea cu toții trebuie să ostenim, căci numai astfel ne vom împlini datorința față de neam, față de mama noastră obștească, națiunea română.

Să ajutorăm și să ridicăm școale românești, se plătim cum se cuvine pe cei ce muncesc în aceste școale, să întemeiem tovarășii în comitate, în sate, tovarășii pentru a înlesni câștigul și pentru a face ca bunăstarea să înainteze cu pași mai repezi.

Dacă vom ajutama școalele, atunci ne vom lumina și mai ales țeranul va câștiga mai multă învățatură, și dacă tovarășii puse la cale și întemeiate de oameni luminați și cu dragoste față de țeran, îi vor sări într'ajutor, fie cu bani, fie cu unelte de lucrul câmpului, atunci pe străinii care ne jupoaie cu cametele cele mari, îi vom face baucroți și îi vom alunga așa după-cum au fost alungați din unele părți locuite de Români, harnici și întovărășiți.

Prin întemeierea de școale și tovarășii, fie agricole, fie pentru a pune bani eștini la îndemâna țeranului, va înainta și el, țeranul român, care este pătura cea mai sănătoasă a neamului nostru.

Așa apoi îl vom scuti pe țeranul nostru de a-și vinde casa în care s'a născut și moșioara moștenită dela moși dela strămoși.

Încă odată deci: Este datorința ori-cărui Român cu carte de a sări în ajutorul țeranului român, de a-l povățui și de a-l îndrepta pe căile cele bune, pe căile, cari, duc la bunăstare, la fericire.

Așa și numai așa vom pute face din țeranul român om cu stare și învățat, ear' avînd odată țerănimie învățată și cu stare bună putem fi siguri, că neamul românesc nu va peri în veci!

FOITA.

De ce...

De ce nu-i cu puțință
Din nou să 'ntinerim,
Și 'n lumea cea de visuri
Odată să mai fim?

Să ne 'mbătăm de vîraja
Pismașelor priviri,
Necunoscînd sfîrșitul
Acelei fericiri?

Cît farmec ne-ar aduce
A nopții stăpână,
Și notele duioase
Din deal dela stîna!...

Dar' cine-atunci ar plînge
Și-ofta 'n asta lume,
Când n'am fi noi pradă
Durerilor nebune?

Teodor Iordan.

CUCUL.

— Poveste. —

Au fost odată doi oameni, un bărbat și o muiere și trăiau în desfătări lumești, foarte bine. Copii nu aveau și trăiau de altminterlea bine numai cât se tot gîndiau, că dacă vor slăbi, cine o să-și fie, că ei n'au pe nime.

Cerut-au ei într'una dela Dumnezeu, ca să le dea un copil, ori și doi. Bunul Dumnezeu le-a și ascultat rugăciunea lor și 'i-au dăruit cu doi copii, amîndoi ficioari și erau, Doamne, așa de frumoși și de faini, de nici n'au mai fost așa de frumoși nici n'or mai fi și nici să nu mai fie.

Așadar' acei doi copii trăiau foarte bine la olaltă de nici nu-i putea despărți nimenea de lângă olaltă.

Mănia, pizma și ura.

Jupânul Satana însă a țipat între ei mînie, pizmă și ură și au început la sfadă și la ceartă și s'au certat până-ce li-s'a urît părinților de ei și le-au dat următorul

Blăstēm:

„Despartă-vă Domnul Dumnezeu de olaltă și atunci să vă mai întîlniți, când se va întîlni cerul cu pămîntul și luna cu soarele“.

Așadar' bunul Dumnezeu s'a mîniat pe cei doi copii și primind blăstēmul părinților 'i-a făcut două pasări, și 'i-a despărțit, zicîndu-le: „Voi să nu vă mai întîlniți pînă atunci, pînă se va întîlni cerul cu pămîntul și luna cu soarele, și în ziua de Bunăvestire 'i-a trimis în două părți ale lumii.

Numele copiilor.

Pe acei doi copii 'i-a chemat pe unul Cucu, ear' pe unul Vartolomeiu și dacă 'i-a despărțit Dumnezeu dela olaltă, pe Cucu 'l-a trimis încolo, ear' pe Vartolomeiu 'l-a trimis încoace și le-a zis lor:

„Noa, doi copii, în trei luni de zile în tot anul să tot strigați unul pe altul și să nu vă mai puteți întîlni“. De atunci zic oamenii că vine cucu dela Blagoveștenii.

Sporirea cucului.

Așa zic oamenii, că cucul numai un ou ouă și îl clocește pițîmpărătușu, ear' după-ce scoate puiul îl hrănește cu apă și mîncare, pînă-ce crește mare și îl învață să cînte „cucu“. Pițîmpărătușu este o pasăre mică, de coloare roșu-gălbior.

Lupșa-de-Arieș.

Dumitru Rădu, june.

Proces în contra „Foii Poporului“.

Au trecut vreo două săptămâni de când n'am mai scris despre procese de-ale „Foii Poporului“. Acum avem „fericirea“ de a scrie din nou despre un nou cas de „dreptate“ ungurească.

Lumia trecută dl Andreiu Balteș, răspunzător pentru cele scrise în „Foia Poporului“ și dl V. H. Dressnandt, proprietar, au fost ascuțiți la judele cercetător. Li-s'a spus, că un nou proces s'a pornit împotriva „Foii Poporului“ și anume pentru o poezie a d-lui Remus N. Begnescu, intitulată „La Ardeal“ și dată la iveală în nrul 21 al foii noastre.

Se vede, că s'a cam trecut mileniul și cheuniți de beția prăznurilor acum se apucă să improcueze până și poezii.

Spre știre străinilor, cari amețiți de benchetuirile millenare, au scris că stăpânirea e dreaptă și că popoarele de sub a ei cârmă trăesc ca în sinul lui Avram.

Adunarea din Paris.

Ungurii pe zi ce merge tot mai mult perd din dragostea pe care le-au arătat-o în trecut o seamă din popoarele Europei. Îndeosebi Francezii 'i-au giugiulit mult pe Unguri, ear' în anul 1848 le-au dat și ajutoare pentru ca să-și ajungă ținta dorită, de a fi singuri stăpânitori în această țeară, ceea-ce firește Francezii cu idei de libertate, nu au știut-o.

Acum însă iubirea Francezilor față de ei se întoarce asupra noastră, asupra celor asupriți, ceea-ce e și lucru prea firesc, mai ales dacă nu scăpăm din vedere, că poporul francez e cel mai mare apărător al libertății popoarelor și putem zice, ca ei au desrobit popoarele din jugul greu al iobăgiei, sub care au gemut atâtea veacuri.

Acum avem o nouă dovadă despre iubirea lor față de libertatea popoarelor. Sâmbăta trecută s'a ținut o mare adunare în cel mai de frunte oraș al lumii, în Paris, adunare presidată de cătră marele bărbat francez Emil Flourens, vechiu ministru al Franciei.

Adunarea a fost pusă la cale de cătră un comitet alcătuit din Români, Sârbi și Bohemi aflători în Paris.

Dăm în cele de mai jos invitarea și apelul, pentru a lua parte la acea adunare:

Coloniile română, sârbă și ceho-slovacă din Paris, alcătuite în cea mai mare parte din tinerimea dela școalele mai înalte a acestor trei naționalități, pune la cale pentru ziua de 11 Iulie 1896, în sala Wagram, și sub presidența dlui Flourens, deputat, fost ministru al afacerilor străine, o întrunire obștească, unde se va vorbi despre chestiunea naționalităților din Ungaria.

Chestiunea aceasta fiind pusă la ordinea zilei cu privilegiul sărbătorilor milleniului din Budapesta și mai cu seamă prin purtarea Ungurilor, cari tind a înfățișa în alt chip faptele și a înșela părerea obștească în Franca, reprezentanții acestor trei naționalități își țin de datorie a lor a restabili faptele și a lumina judecata obștească asupra adevăratei stări de lucruri în Ungaria a acestor trei naționalități, cari au dat întotdeauna cele mai puternice dovezi de dragostea lor pentru Franca.

Reuniune publică.

În 11 Iulie la 8^{1/2} ore în sala Wagram 39. Sub presidența dlui Emil Flourens, deputat, vechiu ministru al afacerilor străine. Pusă la cale prin comitetul celor trei naționalități: Români, Sârbi și Ceho-Slovaci.

Ordinea zilei:

Chestiunea naționalităților în Ungaria.

Întrarea liberă și gratuită.

Chestiunea naționalităților în Ungaria a fost pusă la ordinea zilei prin sărbătorirea milleniului unguresc.

Stăruințele interesate ale Maghiarilor Ungariei, având de țintă de o parte a cocoloși faptele și a înfățișa starea politică și națională a Ungariei într-o lumină cu totul mincinoasă, ear' de altă parte a înșela Franca asupra adevăratelor lor simțăminte față cu ea

și de a se înfățișa ca vrednică de iubirea marinimosului popor francez, îndatorează comitetul celor trei naționalități ale Ungariei a aduce la loc adevărul, înfățișând pe drept starea etnografică (starea popoarelor), politică și națională a acestei țări și lăsând-o în judecata părerii obștești franceze.

Causa noastră nu se însușește decât de ideile revoluțiunii franceze, care a predicat drepturile omului și a deșteptat ideea de naționalitate. Nădejduim, că va afla o bună primire în această nobilă țeară a Franciei, al cărei rol, între celelalte națiuni, a fost totdeauna de a înfățișa simțămintele de libertate politică, de dreptate între oameni și frație română.

Comitetul celor trei naționalități invită deci la această reuniune obștească pe toți Francezii, pe cari fi doare cauza noastră și de foarte cumpănitoare chestiune a naționalităților în Ungaria.

Pentru comitetul celor trei naționalități

G. Ocășan, M. I. Spelaiković,
președintele comitetului președintele comitetului
român. sârbesc.

L. Schmidt-Beanchez,
președintele comitetului ceho-slovac.

S. I. Gruici,
secretar.

Știri mai amănunțite despre această adunare de mare însemnătate ne lipsesc încă, le vom aduce în numărul viitor și le vom aduce cu drag, căci știri de acestea par'că ne mai alină durerile pricinuite de cătră atotputernicii Maghiari.

După-cum sîntem încunoștințați s'au trimis mai multe telegrame.

Din partea noastră am adresat dlui Emil Flourens următoarea telegramă în limba românească.

„Meetingul d-voastră de protestare este o vie încurajare a poporului nostru subjugat. Primiți gratitudinile și salutările noastre“.

Redacțiunea „Foii Poporului“.

Din partea redacțiunii „Tribunei“ încă s'a trimis o telegramă, de următorul cuprins:

„Salutăm cu entusiasm întrunirea fraților nostri în contra asupritorilor nostri millenari“.

IANĂȘEL.

— Baladă populară. —

Praportășă praporta,
Falnic voinic c'alerga,
Cu murguțul porumbat,
Cu trei pene 'n comănac,
Cu căpăstru de bumbac
Prin oraș în Tăligrad*)
Tot de-alungul și de-a lat.
Neveste care-l vedeau,
Ferestrele deschideau;
Dar' ele nu-l cunoșteau,
Fără Lena lui Bogdan
Cunoștea că-i Moldovan,
Și din graiu așa grăia,
„Ianășel, drăguțul meu,
Ești de frunte 'ntre voinici,
Dar' ia vină pân'aici,
Să-ți dau prânzul să-ți prânzești,
Cu mine să te iubești“.
Ianășel din graiu grăia:

*) Constantinopol.

„Ba, io Piană n'oi venia*)
Că mă tem de moarte grea,
Bărbatu-'ți din vița mea“.
Eară Piana-așa zicea:
„Ianășel drăguțul meu,
De moarte nu te teme,
Că Bogdan s'a dus de vreme,
Cu cinci sute de voinici,
Are drumuri grele, lungi,
Ajungă-l oastea turcească,
Ca să mi-l prăpădească“.
Eară Ianăș o-asculta
Și la Piana se ducea,
Murgu 'n stălog îl băga
Flori de fân îi presăra,
Și de subsuori îl lua,
Pe Ianăș în sobi**) băga
Și din graiu așa grăia:
„Ianășel drăguțul meu
Cina-vom, ori ne-om culca?“
Ianășel din graiu grăia:
Ba 'nainte vom cina

*) Veni.

**) Sobi = chilie. odăi.

Și apoi că ne-om culca,
Când la cină se punea,
Eată Bogdan ajungea,
La poartă cu tabăra
Și din gură-așa striga:
„Auzi Piană, doamna mea,
Ia deschide-mi porțile,
'Mi-am scurtat eu zilele,
Vin' ca să-mi ved curțile“,
Ear' Piana din graiu grăia:
„Bogdane, domnuțul meu,
Porțile nu-ți pot deschide,
Cheile la prunci am dat
Și prin pulber' le-au băgat
Și nici-cum nu le-am aflat“.
Piana vîzînd strîmtorată,
Nu mai știa ce să facă
Ci pe Ianășel lua
Și 'ntr'o ladă 'mi-l băga,
În lada cu gălbiniori
Pe de-asupra cu scrisori.
Ear' Bogdan se mânia,
Palma pumn, că 'și-o făcea,
Și în poartă îmi dădea,

Cum e Sasul.

Studentimea săsescă din Ungaria și Ardeal ținuse acum sunt doi ani o adunare în care au pus temeiul înființării unei „Reuniuni” a tuturor studenților sași de pe la școalele mai înalte. Au alcătuit și statute, se înțelege cât se poate de domoale, numai ca să nu se strice cu stăpânirea. Au pățit-o însă, căci statutele nu le-au întărit nici lor, măcar-că nu sunt „Valachi” sâlbatici, ci Sași credincioși zicării noastre românești: *linge mâna ce n'o poți mușca!* Respingerea statutelor lor, e de o mare însemnătate.

Sașii cât sunt de prevăzători, eată și lor le e dat să guste amarul stăpânirii ungurești. Sașii totdeauna s'au întovărășit cu cei mai tari, totdeauna au lucrat cu ei împotriva celorlalte neamuri conviețuitoare și totdeauna le-a reușit această politică, totdeauna au făcut sărituri de pisică, au căzut în picioare.

Nici nu avem cuvinte de jeluire pentru nedreptatea ce li-se face. Ei și-au sărat-o așa, prin urmare așa să și mănecă.

Poate, că mai urmându-se prigonirile și asupra lor, își vor schimba coarcele și vor începe și ei a face ochi dulci întovărășirii naționalităților subjugate din Ungaria și Ardeal!

Până acum au lins mâna puternicilor, acum începe a li-se infunda și lor, căci azi li-se resping niște statute, mâne li-se vor prigonii școalele și toate ale lor.

Eată unde duce politica de căciulire, de umilire, eată unde duce întovărășirea cu cel afară de drept; te părăsește după-ce nu-i mai faci trebuință și te lovește, căci tu încă i-ai dat mâna de ajutor ca să lovească, tu încă ai stăruit, ca să nu mai cunoască milă.

Oare înțelege-vor căpeteniile Sașilor, că cum merg astăzi, nu merg bine și că nu peste mult vor fi împărtașiți de aceeași soarte, de care noi suntem împărtașiți?

APEL

cătră

corurile rom. din Bănat.

„El lasă plugul, sapa și carul,
„Și n'loc de armă ia lira n'mâni” !...

„Asociațiunea transilvană română pentru cultura și literatura poporului român”, va ține adunarea sa generală din anul acesta în Lugoj, la 15/27 August a. c. (La sfânta Măria-mare.)

În programul festivităților arangându-se la acea ocaziune, comitetul arangiator din Lugoj a luat și un punct de *între-ere a corurilor române din Bănat.*

Subscrisa secțiune, însărcinată cu executarea acestui punct din program, își ia libertatea a face apel cătră toate corurile române din Bănat, rugându-le, ca să binevoiască a lua parte activă la această sărbătoare națională. Voim ca cu această ocaziune să dăm mână cu mână și să înălțăm inimile.

Având în vedere partea de pretensiune, ce interesul culturii naționale cere dela corurile noastre; și având în vedere chiar și interesul particular al fiecărui cor, subscrisa secțiune crede și știe, că apelul seu de față va fi auzit și urmat.

Acele coruri, cari vor binevol a lua parte la emulare, sunt rugate a lua la cunoștință și considerare următoarele

Condițiuni.

1. Fiecare cor participant la emulare, are să cânte o *piesă* originală română, eschizând încât se poate traducerea.

2. Fiecare cor participant are să se însinue cel mult până în 6/18 Iuliu a. c. la adresa dlui dirigent *Ioan Vidu, învățător în Lugoj*, notificând titula și autorii alor *trei* *piese* cu cari ar pute lua parte la emulație. Din aceste trei apoi, li-se va designa *una* din partea secțiunii subscrise. Aceasta se face pentru evitarea eventualei executări a unei și aceași *piesă* din partea mai multor coruri.

Tot cu această ocaziune, ca date istorice fiecare cor are să ne comunice: anul înființării sale, suma pieselor studiate și cântate dela înființare până în prezent, precum și alte date și momente mai însemnate din viața sa.

3. Toate corurile cari se vor însinua, vor primi din partea subscrisei secțiuni *notele* *piesei*: „*Desteaptă-te Române!*” care *piesă* se va executa din partea tuturor corurilor prezente în *massă.*

4. După emulare, se va distribui mai multe *premiu*, conform judecății juriului de specialiști instituit pentru aceea ocaziune. Acele coruri, cari nu vor obține *premiu*, vor primi *diplome de recunoștință.* Se observe, că dreptul la *premiu* îl au numai corurile de plugari.

5. Fiecare corist, pe timpul cât va sta în Lugoj, va avea cortel gratuit.

6. Un program mai detaliat, fiecare cor va primi îndată după însinuare, deodată cu notele „*Desteaptă-te române!*”

Fraților! „*Astra*” pentru prima dată păsește pe teritoriul Bănățului, „*Ea*” vine la noi! Veniți amicilor, ca să o întimpinăm cu sunetele lirei noastre!

Lugoj, la „Sân-ziene” 1896.

Cu toată stima:

Secțiunea pentru arangierea emulării corurilor.

Articoli economici.

Pentru a promova cultura economică în poporul nostru printr-o publicistică bună din ramura agriculturii și a economiei peste tot, redacțiunea ziarului nostru escrie următorul

Concurs.

Se escrie concurs public cu terminul de 10 August 1896 pentru cele mai bune studii și cei mai buni articoli, teme din agricultură și economie peste tot, cu următoarele premii:

I. Un abonament liber pe 1 an la „*Tribuna*”.

II. Un abonament liber pe 1/2 an la „*Tribuna*”.

III. Primii 25 numerii din „*Biblioteca pentru toți*”.

IV. Un abonament liber pe 1 an la „*Foia Poporului*”.

La concurs se primesc articoli mai lungi (studii) și mai scurți, scriși românește, cari vor tracta teme actuale, interesante de pe terenul economic cu privire la poporul nostru.

Articolii despre *teme industriale, comerciale* încă să admit la concurs.

Lucrările trimise la concurs până la terminul prefapt, scrise ligibil, cu numele autorului într'un plic sigilat provăzută cu o *devisă*, vor fi censurate de o comisiune de bărbați competenți. Premiile se vor decerne lucrărilor absolut bune. Articoli premiați vor fi publicați de redacția ziarului „*Tribuna*”, cum va afla ea de bine.

Sibiu, la 10 Iulie 1896.

Redacțiunea „*Tribunei*”.

Poarta n patru se spărgia,
Drept la stălog se ducea,
Murgu lui Ianăș afla,
Lucru dracului așa,
Și la Piana se ducea,
Și din graiu așa grăia:
„Dar' murgu lui Ianășel,
Ce caută n stălogel?”
Eară Pian-așa zicea:
„Bogdane, domnuțu meu,
El la noi s'a abătut,
Și prea mult vin a beut,
Și pe murg am zălogit”,
Bogdan din graiu grăia:
„Eu știu Piană ești vicleană”.
Bogdan în sobi se băga,
Sabia lui Ianăș afla
Și la doamna se ntorcea
Și din graiu așa grăia:
„Sabia lui Ianășel,
Ce caută n cuiul meu?”
Eară Pian-așa zicea:
„El pe la noi s'a abătut,
Și prea mult vin a beut,

Și sabia i-am zălogit”
Ear' Bogdan din graiu grăia:
„Eu știu Piană ești vicleană”.
Ear' Bogdan eară zicea:
„Auzi Piană, draga mea,
Ea deschide lăzile
Să-mi p'ătesc eu oștile”,
Ear' Piană de tulburată,
Nu mai știa ce să facă,
Și din graiu așa grăia:
„Copiii cheile-au luat
Și n părău că le-au băgat
Și nici-cum nu le-am aflat”.
Ear' Bogdan se mânia
Lucrul dracului făcea,
Nouă fauri aducea,
Lăzile le deschidea
Și pe Ianăș îl afla
În lada cu gălbiniori,
Pe de-asupra cu scrisori,
Și pe Ianășel lua
Păreche de pălmi fi da,
Ear' Ianăș îi cuvânta:
„Stai Bogdane, nu mai da,

Că nu este vina mea,
Ci vina la doamna ta”.
Bogdan pe Ianăș lăsa,
Drumu n pace îi dădea
Și la Piana se ducea,
În țoale albe o mbrăca,
Cu rășină o rășina,
Cu cenușe-o cenușă,
La stîlp de fer o lega,
Și foc dinjos îi dădea,
Și ea toată că ardea,
Ear' vîntul mereu bătea,
Piana n cenușe se prefăcea,
Bogdan singur rămânea.
El în deal că se suia,
Nouă săbii ascuția
Și la piept i-mi-le punea
Și jos zău el că sîrea
Și din gură cuvânta:
„Doamne, fie voea ta!”
Săbii n el nu prindea
Bogdan viu că rămânea.

Culeasă de Ioan Richitan. iune.

SCRISORI.

Reuniune harnică.

Bistrița, 6 Iulie 1896.

Ieri în 7 Iulie a. c. poporul român din Bistrița, adică Reuniunea română de cântări a dat o astfel de dovadă, care ne îndeamnă a aștepta, că urmând pre această cale, numelui de Român adaug numai onoare și laudă.

Reuniunea română de cântări din Bistrița a ținut în 7 Iulie a. c. un concert împreunat cu petrecere de joc.

Bucățile de concert pe cât au fost de potrivit alese, pe atât au fost de exact, precis și frumos executate, încât au stors aplauze nesfârșite din partea publicului.

Din bogatul program înveselit-a plăcut publicul „Hai în Hora” și „Ce faci Ioană”. Ear’ un orcan de furtunoase aplaudări a produs „Maș mărta” și „Pușorul”. Nu mai puțin bine au fost executate, „Rămâi sănătoasă” și „Trecui valea”. Bine a fost declamată poesia lui Coșbuc „Dușmancele” de către d. G. Scridon, care a dovedit, că posedă pe lângă gustul frumosului și cunoștințele de lipsă ale declamatorului destoinic.

Onoare tineretului inteligent, care luând asupra-și greaua sarcină de a desvolta în popor gustul frumosului, de a cultiva cântul, unul dintre cele mai puternice podoabe și probe a tăriei neamului românesc, nu pregetează a jertfi timp, nu cruță osteneală și jertfe bănești însemnate, numai ca se poată cultiva și ridica poporul. Onoare tineretului țărănesc bistrițan, care s’a angajat în această reuniune și cu zelul și diligența-i neobosită dedește lumii, că Românul înzestrat este cu talente, care alte popoare le invidiază, că Românul destoinic este și voește a face și produce lucruri frumoase și înălțătoare.

Onoare comitetului, care a pus sârbarea la cale și onoare publicului înalt din Bistrița, care a luat parte în număr cât se poate de frumos.

Însemn aci, că poporul român din Bistrița cu privilegiul acesta nu a fost la culmea chemării și a datorinței sale, neluând parte așa zicând chiar cu voia, pe când datorință li-ar fi fost lor să se înfățișeze cu toții, căci tovarășia de cântări este a lor, ear’ aceasta pentru popor lucră și muncește.

Pentru astă-dată atât.

Raportorul.

CRONICĂ.

Părintele Lucaciu din nou e luat la prigoană de către puternicii zilei. Dînsul a fost așteptat la gara din Șomeuta-mare nu mai puțin, ci chiar de către 20 de gendarmi pe cuvânt, că ar aduce din România scrieri îndemnătoare la răsmiriță. Au rămas însă cu buzele umflate bieții gendarmi, căci cu părintele Lucaciu n’au putut da față.

Drumețul Păzmândy, cel care a călătorit în toate părțile pentru a „răsturna” adevărurile noastre, va porni-o ear’ la drum și anume în București. El a scris dlui V. A. Urechia că va sosi acolo, ca votru, să cheme și pe deputații din România la adunarea de pace, ce se va ține în Budapesta. Urechia însă i-a scris că „drumu-i slobod, numai cât va călători fără de folos, pentru-că nici un deputat român nu va osteni până la Budapesta”. Credem că se va satura și Păzmândy de a mai umbla calea mînzului.

Pictor român. Facem luători aminte pe cetitorii nostri asupra anunțului dlui profesor gimnasial Octavian Szmigelschi, astăzi singurul pictor român. Dînsul a învățat la școala de desen din Budapesta, ear’ astăzi e profesor. Icoanele desemnate de dînsul au fost mult lăudate de către publicul românesc, care i-a văzut desemnurile frumoase. Am dori, ca Românii nostri la dînsul să-și facă icoanele de lipă pentru înfrumusețarea bisericilor, ear’ nu la străini, dela care numai icoane potrivite legii noastre nu vom afla.

„Asociațiunea” în Mihalt. Adunarea generală a subdespărțământului Blaj, se va ține în Mihalt, la 9 August st. n. a. c.

Premii pentru țesături și cusături naționale. Primim din Blaj următoarea încunoștiințare, despre o faptă vrednică de urmat de către toate despărțămintele „Asociațiunii”. Cu privilegiul adunării generale a despărțământului XI. al „Asociațiunii transilvane”, care se va ține la 9 August n. a. c. în comuna Mihalt, se vor împărți premii de 15, 10 și 5 fl. acelor țerance române din comunele ținătoare de agentură (Mihalt, Coșteiu și Obreja), care vor expune cele mai frumoase țesături și cusături naționale. Ceea ce se aduce la cunoștința celor pe care îi privesc cu adausul, că cei-ce vor să aibă premiile acestea, să trimită lucrările pe adresa Prea on. domn Stefan Pop, protopop în Mihalt, cel mult până la 8 August n. a. c. Blaj, din ședința subcomitetului despărțământului XI. al „Asociațiunii transilvane”, ținută la 6 Iulie n. 1896. Ioan German, director. Aurel C. Domșa, secretar.

Slugărnice ungurească. Un econom român ne scrie, că un notar român, al cărui nume deocamdată nu-l spunem, nu trimite „Foia Poporului” la cei-ce au abonat-o, ci o ține pentru el, ba ce e mai mult, în loc de „Foia Poporului” le trimite fițuca ungurească „Mező Gazda” din Budapesta și.... „Poporul”, vîndutului Alexics. Prin astfel de fapte cugetă notarul că se va face plăcut înaintea mai marilor sei? Prin șicanarea și năcăjirea poporului? Rău se înșeală!

Stipendii din fundațiunea Gozsdu. În scopul conferirii de stipendii din „Fundațiunea lui Gozsdu” pe anul școlastic 1896/97 s’au publicat concurs pe lângă următoarele condițiuni: 1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notar public: a) că sînt fii de cetățeni ungari și să țin de biserica orientală română, spre care scop se cere extrasul din matricula botezătorilor provăzută cu clausula parochului competent, că și de present aparțin la biserica gr.-ort. română; b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, ceea-ce studenții dela școalele medii să documenteze cu atestat de pe anul școlastic 1895/6, ear’ cei dela facultăți și universități cu indice despre toate cursurile ascultate; c) că nu sînt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor, și d) fiecare concurent are să indice în petițiunea sa specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile, precum și acea dacă are și alt stipendiu. 2. Cei-ce vor să studieze la vre-un institut afară de patrie, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul dacă li-se va vota stipendiu, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescrisă. 3. Petițiunile instruite cu documentele necesare sînt a se adresa la reprezentanța fundațiunii

lui Gozsdu (Budapest, VII. Király u. 13. sz.) până la 5 August a. c. n. 4. Totodată se provoacă stipendiștii actuali, ca până la termenul indicat și pe lângă observarea lit. d) din acest concurs să arete rezultatul studiilor din anul școlastic 1895/96, căci altcum li-se va sista stipendiul. 5. Petițiunile cari nu sînt instruite cu documentele susamintite, sau sosite după terminalul scris, nu se vor lua în considerare. 6. În interesul expedării regulate fiecare concurent să indice în petițiune locul și posta ultimă unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Cununie. Duminecă în 31 Iunie s’a săvîrșit în Sadu cununia dlui Ioan Orosu, candidat de preoție cu d-șoara Ana Tatu.

Daruri creștinești. Pentru biserica gr.-or din Drombar a dăruit economul Petru David, un prapor în preț de 10 fl. D-zeu să-i răsplătească darul!

Teodor M. Stănescu.

— Dl Aurelian Danciu, director de mine, precum în anii trecuți așa și în anul acesta a dăruit pe seama școalei confesionale gr.-or. din Bucium-Sat un glob în preț de 15 florini, cu privilegiul examenelor a împărțit la școlarii cei mai buni 2 fl. Pentru aceste frumoase daruri i se aduce mulțumită. În numele comitetului parochial:

Nicolae Todea, inv.

— În comuna Dveliu, comitatul Caraș-Severin s’a îngrădit biserica prin următorii creștini:

Irimie Andreș au făcut 6 metri în lungime, Petru Furlugianu, epitrop-prim 6 m., Iosif Furlugianu not. com. 4 m., Petru Adam, jurat com. 4 m., Ioan Mărie 2 m., Adam Cărdu 2 m., Irimia Bărceiu 2 m., Pavel Mustețiu, învățător în loc 2 m., Irimia Cărdu, epitrop al doilea 2 m., Ioan Cărdu 4 metri, Gerge Cărdu 4 m., George Dogan 4 metri, Iancu Pascu 2 m., Nicolae Pascu 2 m., Irimia Dogan 3 m., Traiță Dogan 3 metri, Nicolae Baica Cica 4 m., Damaschin Marcu 2 metri, George Baica 2 m., Petru Jorz 2 m., Petru Dogan Belgea 2 m., Nicolae Crașovan 4 m., George Marcu jude com. 2 m., Măndru Stefan 2 m., George Andreș 2 m., Petru Găvăgină 2 m., Adam Jura Loga 2 metri, Iordan Mioc 2 m., Iacob Dragomir, subjude com. 3 m., Ioan Pira 2 m., Toma Merteza 2 m., toți economi, ear’ zelosul nostru comerciant dl Iuliu Crina a făcut poarta mare și ușa mică din fața bisericii, precum și preotul nostru dl Pavel Drăgan a făcut o porțiță de către ulița ce duce la cimiter. Observ însă, că de partea dreaptă a bisericii fiind gardurile economilor Iosif Merteza și Nicolae Adam încă în stare bună, nu s’a mai făcut gard nou pe acolo. Pentru munca săvîrșită li-se aduce și pe această cale mulțumită.

Iosif Ivan, econom.

Notar nevrednic. Din Gurasada ni-se scrie următoarele: D-voastră stăruinți ca să alegem notari numai de Român, aceasta o recunoșc și eu, însă d-nii notari dacă le dăm votul apoi binevoiască a se și îngriji de soarta poporului și a comunei în fruntea căreia e pus. Eu, om sărac, am fost silit să plătesc cu bani mulți pe dl notar, pentru-că mi-a făcut o rugare, ca să între femeia mea în spital. În loc să împăciuească lumea el o întărită, căci ce alta este procesul în care m’a băgat și în care am cheltuit 100 fl. Așa face notarul nostru.

Abonent 8150.

Prigonirile nu mai încetă. Economul Ioan Podea din Săcădate e pus sub acuză din pricină că acum sunt doi ani a strigat și bineventat pe osândiții dela Cluj. Pentru „păcatul” acesta el a fost adus la Sibiu, se înțelege cu gendarmi. Procesul pornit în contra lui se va sfârși în curând și vom avea cu o dovadă mai mult despre neîndreptățirea și asuprirea Românilor din partea cruntei stăpâniri.

Carte nouă. Mai zilele trecute a apărut o carte nouă de D. Teleor cu titlul: *Realitate*. E o carte de povești scurte, epigrame, pasteli și descrieri în versuri, cari corespund titlului lor. Pline de glume nesilite, scrisă într-o limbă fără cotituri, românească, în acea limbă a poporului pe care o mănuește cu atâta ușurință cunoscutul scriitor, ele sunt de un farmec desăvârșit. Îndemnăm pe cetitorii noștri să le cumpere.

Au luat-o la sănătoasa coconii Affendakis, Kázár Ambrus și Scheiber Dezső, căci li-s'au urit să mai șadă în odăile mici și întunecoase ale temniței din Budapesta, unde au fost băgați pentru multele hoții ce le-au săvârșit. Nu demult prietenul lui Affendakis, Papacosta, cel mai meșter spărgător al casselor de fer încă a fugit din aceeași temniță. Nu i-a slujit norocul, căci a fost prins. Acum au fugit Affendakis cu încă două paseri bune. Pe Scheiber l-au prins, pe ceilalți doi însă nici o nădejde, de a-i mai apuca.

Hoție jidovească. Pantelie Bugariu, econom în Checia-română ne scrie, că acolo un domnișor jidănaș a furat caii unui Român cu trăsura cu tot. Jidănașul făgăduindu-i Românului 3 fl. pe zi pentru trăsura, a fost dus până în Zombolya. Aici au poposit la un birt, ear' țeranului român i-a dat niște scrisori să le ducă până la casa unui inginer. Când s'a întors bietul Român, caii și trăsura au dispărut cu Jidan cu tot.

Examine la sate. La școala din Săcăremb s'a ținut examenul în 8/20 Iunie. La întrebările lămurite ale învățătorului copiii au dat răspunsuri întregi, hotărâte, așa încât unul dintre învățătorii de stat ce se afla de față adese-ori zicea; „așa vorbesc ca-și-când le-ar fi gura de zahăr”, ear' în pauză i-a zis d-lui învățător, că se vede că tot cu zahăr învață copiii așa hotărât și nesfios răspund. Sântem norocoși, că avem un astfel de învățător cum e și dl Sabin Safta, care numai cinste face dascălimii noastre. Ioan Borza.

Stațiuni învățătoresci la școlile gr.-ort. În protopopiatul Sebeșului: Petrifalau salar 300 fl. Čacova, 300 fl. și adică 60 fl. din casa comunală, 140 din repartitie, 100 fl. ajutor dela stat și cuartir. Berghiu, 300 fl. și a. 196 fl. în bani și 104 în naturalii. Șugag, 300 fl. din casa bisericii, 10 pentru lemne. Deal, învățător ajutor 200 fl. cuartir grădină. Pianul-de-sus, 300 fl. din casa bisericii. Răchita 300 fl. din alodiul comunal. Pianul-de-jos, două posturi, fiecare cu 300 fl. din cassa bisericii. Ohaba, două posturi, 300 fl., 1 stângin de lemne.

La toate stațiunile acestea se dă cuartir și grădină. Terminul din urmă pentru trimiterea rugărilor e 4/16 August. Sebeșul-săseșc, două posturi, 400 fl. și cuincuenale legale. Cei cu cunoștințe musicale vor fi preferiți. Terminul ultim de concurat 4/16 August. Tălmăcel protopopiatul Sibiiului, două posturi, 300 fl. plătiți din cassa alodială.

Îndreptare. Dl părinte Vasiliu David ne trimite o îndreptare a celor scrise din comuna Mogoș în nrul 15 al foi noastre. Luăm la cunoștință.

Știri mărunte. În America și anumit între Chicago și Logan s'au ciocnit două trenuri accelerate. 27 au rămas morți, ear' 57 sunt greu răniți. Pricina ciocnirii a fost negrija mașiniștilor.

— Rusul Miconoff a făcut o călătorie de 13 mii kilometri, pe jos.

Mai nou.

La adunarea din Paris au luat parte peste 5000. Presidentul Flourens a vorbit despre nefericita politică din afară a Austro-Ungariei, vestejind purtarea Ungurilor. În numele Sârbilor a vorbit Zivadinovici, care a arătat ce e milleniul, apoi a făcut istoricul Sârbilor înfățișând prigonirile la care sunt expuși Sârbii din Ungaria. Din partea Românilor a vorbit Ocășianu, care a arătat, cum Românii din Ardeal sunt despoiați de cele mai sfinte drepturi. A mai vorbit Schmidt-Beauchez din partea Ceho-Slovacilor, fiind aplaudat ca și ceilalți.

Adunarea întreagă hotărî apoi ca să protesteze în contra milleniului mincinos și totodată aduce hotărîrea, că de acum înainte Francezii vor sprigini popoarele subjugate din Ungaria pentru a-și recăștiga libertatea deplină și deopotrivă îndreptățire.

Avis!

Rugăm pe on. nostri abonenți să se grăbească a-și reînnoi abonamentele ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterea foi.

Odată pentru totdeauna anunțăm, că foaia nu o putem da pe așteptare. Ne rugăm, că cu privilegiul înorii abonamentelor, când atâta lucru ni-se grămădește, să binevoească on. nostri abonenți să nu mai scrie pe coupoanele asemnatelor postale alte lucruri, nici chiar reclame, de oare-ce ușor putem trece cu vederea peste acestea și astfel lăsăm neîmplinite diferite cereri.

Tot cu acest privilegiu mai atragem încă odată luarea aminte a on. abonenți, că la Redacția „Foi poporului” se adreseze numai epistolele, cari cuprind partea redacțională (știri, articoli, scrisori), sau cu un cuvânt tot ce voește a fi publicat în lăuntrul foi.

La Administrația „Foi Poporului” se se adreseze numai epistole referitoare la abonamente (regulare, înore), reclame pentru primirea neregulată a foi, anunțuri pentru cari trebuie plătit, adică tot ce se atinge de administrație.

R Î S.

An scăpat numai cu atâta.

O ceată de cioroi mergeau odată pe un drum. Pe la mijlocul drumului ei dau de o secere, pe care trebuie, că o perduse un Român cineva, căci Țiganii până atunci nu mai văzuseră seceri.

— Ce se fie încârligata asta, dado? — întrebară Țiganii pe cel mai bătrân dintre ei, care era vaivoda lor.

Dada se apropie de secere, se uită la ea pe o parte, se uită pe alta, și dintr'odată face câțiva pași îndărăt, înspăimântat.

— Îndărăt, îndărăt danceilor, că asta-i moartea!... Nu vedeți voi, ce dinți are? —

Țiganii se dau îndărăt și apoi țin sfat, cum se treacă peste moarte fără primejdie. În sfârșit la sfatul dadei ei hotărăsc, să se repeadă zdravăn mai de departe și să încerce a sări peste moarte. Îndată un cioroiu mai tânăr își și face vânt și hop!.. Din întâmplare însă el nu sare dincolo de secere, ci tocmai pe mânerul ei. Secerea se învîrtește, sare în sus și cade pe umerii Țiganului.

— Nu lasați mîi, că-l duce! — strigă vaivoda înfiorat până la rărunchi.

Atunci un faraon mai cu inimă se repede, apucă secerea de mâner și când trage odată cu toată puterea, îi și taie gâtul celui cu moartea pe umere.

— Unu s'a dus! — strigară Țiganii plini de spaimă și tunde-o pe drum înainte, de gândeai că nici o fărîmă de suflet nu mai rămâne în ei.

În sfârșit se opresc, și văzînd că moartea nu mai vine după ei se mai liniștesc.

— Bine c'am scăpat numai cu atâta! — grăi dada, abia răsufînd și ștergîndu-și sudoarea de pe față cu mâneca cămeșii.

POSTA REDACȚIEI.

Abonent 5840. E de datorința preotului, ca să facă pe credincioși să cerceteze biserica; prin urmare nu merită ca să-i aducem atâta laudă.

D-sale Boér Gábor în Dicio-Sân-Mărtin. Am luat la cunoștință declarația d-tale, nu se poate publica, de oare-ce spusele corespondentului nostru nu s'au adeverit de mincinoase.

D-sale D. Boariu în Nadab. Nici o însemnătate nu s'a dat acelei corespondențe, de aceea am și respins-o.

D-sale Ioan Căltia. Puțină răbdare și se va împlini și dorința d-tale.

D-sale T. Stenescu. Abodar unguresc-românesc se află și la librăria „Tipografiei”. Costă 20 cr.

D-sale Petru Nemeș în Caransebeș. «Cartea de stupărit» de A. Degan cu broșura cu figurile împreună costă 50 cr. plus 5 cr. porto.

Correspondentului din Lipova. Am predat-o la «Tribuna».

D-sale T. P., inv. în Ch. E rău destul, că preotul de acolo nu se interesează de școală. Corespondența încă nu o putem publica.

D-sale Simion Morar în Bicalat. Corespondența scrisă în poezie, nu se poate publica. Nu e destul de serioasă.

D-sale N. H. în I. Poți să scrii cât de multe ori. Nu trebuie însă să lovim așa de tare în preoții noștri, mai ales când nu-i putem dovedi vinovați.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

LOTERIE.

Tragerea din 11 Iulie n.

Timișoara: 87 6 48 26 80
 Viena: 78 40 53 74 72

Tragerea din 15 Iulie n.

Brünn: 82 47 56 25 22

Tirgurile din săptămâna viitoare după cāl. vechiu.

Luni, 8 Iulie: Săn-Petru-de-Câmpie, Zam.

Mercuri, 10 Iulie: Almașul-mare, Covasna.

Vineri, 12 Iulie: Dicio-Sân-Mărtin, Vaida-Cămăraș, Gross-Eidan.

Sâmbătă, 13 Iulie: Armeni, Cohalm, Gherla.

Duminică, 14 Iulie: Alba-Iulia, Huedin, Paraid.

Călendarul săptămânii.

Zilele	Călendarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. a 8-a d. Ros., gl. 7, sft. 8.	răs. ap.	
Dum.	7 Cuv. Toma	19 Aurelia	4 19 7 41
Luni	8 S. Muc. Procopie	20 Ilie Pror.	4 20 7 40
Marți	9 S. M. Pancratie	21 Pracsedis	4 21 7 39
Merc.	10 SS. 45 Mc. d. Nicop.	22 Mar. Magd.	4 22 7 38
Joi	11 Mucenița Eufemia	23 Apolinaris	4 23 7 37
Vineri	12 M. Proclu și Ilarie	24 Cristina	4 24 7 36
Sâmb.	13 Sob. Ach. Gavriil	25 Iacob Ap.	4 25 7 35

Un învățăcel

se primește în franzelăria (Weissbäckerei) lui

Stefan Moga,**Sibiu, strada Trenului nr. 4.**

[1792] 1—6

Publicațiune.

Subscrisul pe această cale aduc la cunoștința publicului interesat, de ori-care naționalitate, că pe hotarul comunei Ravna, comitatul Aradului, în codrul așa numit „Arnot“, am o baie pentru peatră de fer, cu teritor de 30 metri □. Din cauza lipselor banale nu pot conduce lucrul mai departe, deși baia promite metal prea îndestulat.

Dacă cineva s'ar afla a lua în arândă numita baie de fer, se se adreseze la mine până la 1/13 August a. e., sau înscris, sau în persoană a se presenta spre a ne înțelege despre condițiunile de exarândare.

Ravna (p. u. Dezna), la 27 Iunie 1896.

[1773] 1—1

Nicolae Josza,

econom și proprietar de baie.

Se caută**două calfe și doi învățăceli**

pentru ferăria cea bine întocmită

a dlui

Nicolau Hanciu,

ferar în Seliște.

[1762] 1—1

Condițiuni foarte favorabile.

Coase de tigae, fer vërsat, oțel

de cele mai bune, și pe felelat

Lungimea: 70 75 80 85 90 ctm.

1 dărab fl. —.80 —.80 1.— 1.— 1.—

Ori-ce coasă vëndută la mine **pe felelat**, care nu corespunde, se primește înapoi, sau se schimbă chiar și când ar fi fost bătută sau folosită. [1431] 9—

Pentru fiecare coasă se dă și o așa numită hârtie de felelat.

La cumpărarea deodată alor 10 bucăți se dă una de bașca pe deasupra.

C. F. IICKELI,
 prăvălie de fer, Sibiu, Piața-mică.

Marfă gata după plăcere.

Constantin Dragoș,

măiestru pantofar,

Sibiu, strada Măcelarilor 37.

recomandă onoratului p. t. public, că în lucrătorearea sa de păpucărie efectuește tot felul de încălțăminte pentru domni, dame și copii, precum și tot felul de reparaturi, cu prețurile cele mai moderate, oferind totodată spre mulțumirea tuturor marfă solidă și prompt executată. [1574] 12—12

Prețuri foarte ieftine.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solveste 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solveste institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

[397] 17—25

Direcțiunea institutului.

PICTOR ROMÂN!

Este un lucru îndeobște cunoscut, că bisericile noastre de amândouă confesiunile în lipsa altui izvor sunt avisate a-și acoperi lipsele în icoane bisericesti dela firme străine, a căror produse nu se află de loc în consonanță cu stilul dominant în bisericile noastre orientale, ba din contră tradează o necunoștință a celor mai elementare cerințe stilare, care lucru de altcum dela oameni cu totul străini de biserică noastră este foarte ușor de înțeles. Dar' abstrăgând dela acestea cerințe stilare, chiar și valoarea estetică a acestor produse în cele mai multe cazuri este așa zicând nulă.

Pentru a delătura încâtva aceste neajunsuri, subsemnatul mi-am făcut un studiu special din arhitectura și anume din ornamentarea bisericilor noastre de stilul grecesc și am onoare a atrage atențiunea celor interesați, anume a veneratului cler, asupra împregiurării, că

 execuțiez la comande ori-ce soi de icoane bisericesti,

anume: icoane împărătești, dela iconostas sau de părete, lucrute pe ori-ce fel de material (scândură, pânză, părete etc.), în oleu, tempera sau ori-ce altă tehnică.

 Servesc cu proiecte pentru iconostase nouë,

peste tot cu planuri pentru întreagă ornamentarea internă și externă și providerea cu icoane a bisericii, și au eventuală și executarea aceloră asupra-mi. Alfară de aceasta deping și

 PORTRETE

în oleu, acuarel etc., după natură sau și numai după fotografie în ori-ce mărime.

OCTAVIAN SMIGELSKI,

pictor, profesor ord. la gimnasiul de stat, Erzsébetváros (K.-Küiküllőmege).

[1745] 2-3